

Savarankiško skaitymo aptarimas. Kūrybinis darbas *Knygos dėžutė*

Savarankiško skaitymo pamokos-dar vienas žingsnis paskatinti mokinius (ir ne tik pačius gabiausius ar vidutinių gebėjimų) atrasti ir pajusti skaitymo malonumą. Savarankiškai pasirinkta knyga, skaitymui patogus laikas leidžia mokiniams pajusti, kad skaitymo procesas gali kelti emocinį pasitenkinimą, malonumą. Tuomet ir atsiskaitymas už ilgalaikį darbą nebūna toks gąsdinantis.

Organizuojant savarankiško skaitymo aptarimo pamokas mokiniams galima pasiūlyti ne tik pristatyti perskaitytą kūrinių, bet ir atlikti kūrybinį darbą, iliustruojantį perskaitytą knygą.

Mano išbandytas metodas gali būti taikomas 5-8 klasių pamokose. Mokiniams užduodama sukurti knygos dėžutę, t.y. iš bet kokios dėžės padaryti kūrybinį darbą, kuriuo remiantis bus pasakojama apie perskaitytą knygą. Mokiniai gali įdėti pagrindinius daiktus, apie kuriuos kalbama tekste, galbūt bus kuriamas pagrindinio personažo kambarys, jūros dugnas ir t.t.. Mokinys, pristatydamas perskaitytą knygą, demonstruos dėžutę, nupasakos kūrybinį procesą. Po to glaustai atskleis knygos turinį, apibūdins personažus, mokės iškelti probleminį klausimą, įvardins/apibūdins veiksmo vietą, laiką ir galbūt paskatins klasės draugus perskaityti pristatomą knygą.

Vertinimas. Kol vienas mokinys atsakinėja, kiti aktyviai klausosi ir pildo vertinimo lentelę, kurioje pasižymi svarbiausius pastebėjimus. Taip bus mokomasi ne tik vertinti, bet ir įsivertinti. Kartu tai bus ir pagalba mokytojui, vertinančiam atsakinėjančiuosius.

Siūlau tokią vertinimo ir įsivertinimo lentelę:

Atsakinėjančio mokinio vardas	Pristatoma knyga	Kūrybinis darbas (dėžutės tvarkingumas, originalumas...) (1-10)	Kalbos tikslingumas, įtaigumas (1-10)	Kalbos taisyklingumas (1-10)	Galutinis vertinimas (trijų vertinimų vidurkis)
<p>Įsivertinu:</p> <p><i>Mano pasiekimai (kas pasisekė, ką reikia tobulinti)</i></p>					

Vertinimo kriterijai su mokiniais turėtų būti aptariami pamokos pradžioje. Sutariama, kad 10 balų skiriama už darbą be priekaištų, 9- jei yra menkų netikslumų ir t.t.

Vertindamas savo atsakinėjimą ir atliktą kūrybinį darbą, mokinys vadovaujasi bendrais vertinimo kriterijais. Lentelės apačioje įrašo savo asmeninius pastebėjimus, kas jam pasisekė atliekant šią užduotį, kas nepasisekė, o ką reiktų tobulinti.

Kadangi užklausinio skaitymo pamokoje svarbiausias išlieka knygos pristatymas, kūrybinis darbas gali būti vertinamas ir atskirai mažuoju pažymiu (paliekama teisė mokytojui ir mokiniams susitarti), nes ne kiekvienas mokinys geba dailiai nupiešti ir t.t..

Pamokos pabaigoje galima aptarti visus kūrybinius darbus, išrinkti sudėtingiausią, originaliausią... Vėliau mokinių darbai gali būti naudojami kaip vaizdinė priemonė, pvz. mokant/is aprašymo, ir kitose pamokose.

Kiti šio kūrybinio darbo variantai:

1. Vietoj dėžutės mokinys gali naudoti didelį voką, kuriame bus svarbūs daiktai, iškarpos, nuotraukos...
2. Mokiniai, mokantys siūti, gali pasiūti stebuklingą knygos maišelį ar pan.

*Pamokos aprašą parengė
VšĮ „Saulės“ privačios gimnazijos lietuvių kalbos vyresnioji mokytoja
Daiva Neseckienė*

*Konsultavo
Ugdymo plėtotės centro metodininkė Daiva Briedienė*